

Lang. Code : 10

इस पुस्तिका में 20 पृष्ठ हैं ।

This booklet contains 20 pages.

AAT-20-II

प्रश्न-पत्र II / PAPER II

मणिपुरी भाषा परिशिष्ट

Manipuri Language Supplement

भाग IV & V / PART IV & V

परीक्षा पुस्तिका संकेत
Test Booklet Code

परीक्षा पुस्तिका संख्या
Test Booklet No.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए ।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें ।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.

मणिपुरी में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें । / For instructions in Manipuri see Page 2 of this Booklet.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) मणिपुरी भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं ।	1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer EITHER Part IV (Language I) OR Part V (Language II) in MANIPURI language, but NOT BOTH .
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से ।	2. Candidates are required to answer Part I and Part II OR III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. अंग्रेज़ी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं । भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं ।	3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें ।	4. Use Black/Blue Ball Point Pen only for writing particulars on this page / marking responses in the Answer Sheet.
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है M । यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है । अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ ।	5. The CODE for this Language Booklet is M . Make sure that the CODE printed on Side-2 of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है : भाग-IV : भाषा-I (मनीपुरी) (प्र. 91 से प्र. 120) भाग-V : भाषा-II (मनीपुरी) (प्र. 121 से प्र. 150)	6. This Test Booklet has two Parts, IV and V, consisting of 60 Objective Type Questions, each carrying 1 mark : Part-IV : Language-I (Manipuri) (Q. 91 to Q. 120) Part-V : Language-II (Manipuri) (Q. 121 to Q. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं । इस परीक्षा पुस्तिका में केवल मणिपुरी भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं । यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) मणिपुरी के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए । जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए ।	7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Manipuri language have been given. In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Manipuri, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो ।	8. Candidates are required to attempt questions in Part -V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें ।	9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें । अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें । उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है ।	10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

अनुक्रमांक : (अंकों में) _____

Roll Number : in figures

: (शब्दों में) _____

: in words

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Centre of Examination (in Capitals) :

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____ निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Candidate's Signature :

Invigilator's Signature :

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent _____

M

M

(2)

Manipuri-II

Lang. Code : 10

AAT-20-II

টেস্ট বুকলেট কোড

বুকলেটসি লমায় 20 যাওই ।

পেপার II

মণিপুরী লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্ট

ভাগ IV & V

হায়রক্ৰিফাওবা টেস্ট বুকলেট অসি হাংদোক্ৰনু ।

বুকলেটসিগী নীতি-নীয়মশিং (instruction) (সাইদ 19 & 20) অসি যান্না চেকশিন্না পাউ ।

কেন্দিদেটসিংদা পীবা ইন্সট্রাক্শনসিং :

1. বুকলেটসি মণিপুরী লেঙ্গুয়েজদা পাৰ্ট IV (লেঙ্গুয়েজ I) নত্ৰগা পাৰ্ট V (লেঙ্গুয়েজ II) দা পৰিক্ষা থানিংবা কেন্দিদেটসিংগীদমক মোন টেস্ট বুকলেটতুগী সপ্লিমেন্ট অমনি । অনিমক্তি পূন্না পৰিক্ষা থাবা য়ারোই ।
2. কেন্দিদেটসিংনা মোন টেস্ট বুকলেটতগী পাৰ্ট I অমসুং পাৰ্ট II নত্ৰগা III অমসুং মথোয়না খনবা লেঙ্গুয়েজসিংদী পাৰ্ট IV অমসুং V কী পাউখুম পীবা দরকার লৈ ।
3. ইংরাজি অমসুং হিন্দী লেঙ্গুয়েজসিংগী পাৰ্ট IV অমসুং পাৰ্ট V রাহংসিং মোন টেস্ট বুকলেটতা পীরে । লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্টসিংগীদমক তোঙান্না হংবা য়াই ।
4. লমায়সিদা পাৰ্টিকুলাৰসিং ইননবা অমুবা / হীগোক মচু বোল পোইন্ট পেনখক্তংমক শীজিমৌ ।
5. লেঙ্গুয়েজ বুকলেটসিগী কোডতি M নি । আনসর শীতকী সাইড-2 দা ইরিবা কোডতুগা অমসুং মোন টেস্ট বুকলেটতা ইরিবদুগা লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্ট বুকলেটকীসিগা চপ মান্নবা হায়না য়েংউ । মান্নদবা থোক্ৰবাদি কেন্দিদেটনা খুদক্তা লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্ট বুকলেট অদু শীন্দোক্ৰবা ইনভিজিলেটরদা রিপোর্ট তৌগদবনি ।
6. বুকলেট অসিগী পাৰ্ট অনিনি IV অমসুং V । মসিদা রাহং অমমদা মাৰ্ক অমা পীবা রাহং 60 যাওই :
পাৰ্ট IV : লেঙ্গুয়েজ — I (মণিপুরী) (রা : 91 দী রা : 120)
পাৰ্ট V : লেঙ্গুয়েজ — II (মণিপুরী) (রা : 121 দী রা : 150)
7. পাৰ্ট IV লেঙ্গুয়েজ I গী রাহং 30 যাওই অমসুং পাৰ্ট V লেঙ্গুয়েজ II গী রাহং 30 যাওই । বুকলেট অসিদা মণিপুরী লেঙ্গুয়েজদংগা মরিলেনবা রাহং হংই । নহাক্ৰা নঙগী লেঙ্গুয়েজ I অমসুং নত্ৰগা II ওইনা খনবা লেঙ্গুয়েজসিংদু মণিপুরী নত্ৰবদি লেঙ্গুয়েজদুদা রাহং হংবা টেস্টবুকলেট অমা পীনবা হায়বীয়ু । পাউখুম পীরিবা লেঙ্গুয়েজসিংদু নহাক্ৰী এপ্লিকেশন ফোৰ্মদা ইখিবা লেঙ্গুয়েজসিংগা মান্নগদবনি ।
8. কেন্দিদেটসিংনা লেঙ্গুয়েজসিংগী লিষ্টতগী লেঙ্গুয়েজ I ওইনা খনখিবদু নত্ৰবা অতোপ্পা লেঙ্গুয়েজ অমদা পাৰ্ট V (লেঙ্গুয়েজ II)দা য়াওরিবা রাহংসিংগী পাউখুম পীবা দরকার লৈ ।
9. টেস্ট বুকলেটতা পীরিবা মফমদুতদা রফ রক্ৰ তৌগদবনি ।
10. পাউখুমসিংদু OMR পাউখুম চেদা ইগদবনি । নঙগী পাউখুমসিংদু চেকশিন্না মাৰ্ক তৌ । পাউখুমসিং হোংনবা মুক অঙোবা শীজিন্নবা য়াদে ।

কেন্দিদেটকী মীং (অচোবা ময়েক্তা) : _____

রোল নম্বর : অঙ্ক ময়েক্তা _____

: রাইদা _____

পরীক্ষাগী সেন্টর (অচোবা ময়েক্তা) : _____

কেন্দিদেটকী সিগনেচর : _____ ইনভিজিলেটরগী সিগনেচর : _____

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent _____

কেন্দিদেতশিংনা **Manipuri Language-I**
লৌরবদি পাৰ্ট-IV গী ব্ৰাহ্ম (91-120) ফাওবগী
পাউখুম পিনবা হোংনগদবনি ।

Candidates should attempt the questions
from **Part-IV (Q.No. 91-120)**, if they
have opted **MANIPURI** as **LANGUAGE-I**
only.

Part – IV / ভাগ – IV
Language – I / ভাষা – I
MANIPURI / মণিপুৰী

কেন্দিদেতশিংনা Manipuri Language-I লৌৰবদি পাৰ্ট-IV গী ৰাহং (91-120) ফাওবগী পাউখুম পিনবা হোংনগদবনি ।

মখাদা পীৰিবা ৰাৱেং অসি পুন্না পাৰগা মখাদা পীৰিবা
ৰাহংশিং অসিগী কান্নবা পাউখুম পীয়ু । ৰাহং (91-99)

থকশি খাশি হায়বসি মী অমগা অমগা কাঙলুপ অমগা
অমগা, লৈবাক অমগা অমগগী মৰক্তা চংনরিবা
লেনেচং ব্যবহার অদুবুনি । মী মীদগী হৌরকপা অদুনা
লৈবাক শল্লকই অমদি পৃথিবী শীল্লকই । অদুনা থকশি
খাশি, লমচং ব্যবহার ফজবা হায়বসি মী মীদুগী ইমুং
মনুংদগী হৌরকদবনি । মমা মপানা মচাশিংবু
পীল্লিঙৈদগী ফজবা ৰাঙাং শাঙাঙ, থকশিখাশি,
চাওখংপা লমচং ব্যবহার তম্বিবা তাবনি । থকশি-খাশি,
লমচং ব্যবহার যাওদবা, অঙম-অৰায় খঙদবা মীদি
ইনাক ফনা খুনসনু, মই ফনা হৈসনু, মশকসু লাইগুয়া
ফজশনু মাবু কনানসু তিন্ননীংলোই । মহাকতি মহীক-
মতাঙ যাওরবা অমোংপা ঈশিংগুশ্বনি, অৰেশ্বদা পানবা
ৰাৱকী তয়ালগুশ্বনি, শম্বন্দা হৌবা তিংখংলৈ ৰাধিকা
নাচোমগুশ্বনি । মহাক তিন্নরগা চাওখংপগী মন্তা
মাঙথরকনি । অসিগুশ্বা মীওই অসিনা মশীং যাল্লবা
সমাস অদু, অমগা অমগা তিন্নবা যাদ্ৰবা, কৰন্না
চাওখংপা সমাস ওইরকনি । জ্ঞান লৈরবা, খম্বা গুশ্বগী
শক্তি লৈরবা মীওইনা পুন্না সমাজ অদুদি শোয়দনা
চাওখংকনি ।

মী হায়বসি পুন্না লৈমিন্নবা জীব মখল অমনি ।
পুন্না লৈমিন্নবদগী অমগা অমগা নকশিন্নরকই,
তিন্নরকই । অসুয়া তিন্নরকপসিদিন থকশি খাশি নাইবা
নাইদবা হায়না খায়নরিবসি । তিন্নবগী মবু ওইবা পাশ্বেদি
ৰা ঙাঙবনি । ৰা ঙাঙনদুনা অমনা অমগী পূক্ৰিং খঙনৈ
চান্নৈ নত্ৰগা শাওনে । অদুনা ৰাঙাঙ শাঙাং হায়বসি য়ায়া
মৰওই । মী অমগা অমগা খংনরিবসি ৰা ঙাঙবদা থকশি
খাশি থম্মরক্তবদগীনি । মৈতৈ পাউৰৌদা হায়রি, মীনা
শিবনা চিন্দা শানা শিবনা খোঙ্গুলদা । ব্যবহার যাওদবা
ৰাঙাঙনা মীবু শাওহল্লি । ব্যবহার নত্ৰগা থকশি-খালি
নাইবা ৰাঙাঙনা মীগী থম্মোয়বু ইয়ায় লায়না জয় তৌবা
ঙমই । অহলদা অহল হায়রগা ৰাৱৌই, অঙাংদা অঙাং
হায়রগা শাউই । অদু ওইরবদি কৰন্না থোং নৌবা ৰাই
লৈবগে হায়বসি খম্বদুনা য়েংবা তাই । অহলদা নমহায়
তৌদুনা অহল হায়বগী মন্তা মৈতৈগী ফজত্ৰবা মিঙ্গৌ
তাদা, মান্মা, খুড়া, পাবুং ইধৌ চহীগা চান্নবা অমা
খল্লগা কৌ যাই । অঙাং নহাশিংদসু কৌবা মতমদা
‘ইবুংঙো’ হায়না কৌনবসি থকশি খাশি নাইবা
মিঙ্গৌনি ।

91. থকশি খাশি লমচং ফজবা হায়বসি কদায়দগী হৌরকনি ?

- (1) মচিন - মনাওদগী
- (2) মমা - মপাদগী
- (3) মৰুপ - মপাংদগী
- (4) ইমুং - মনুংদগী

92. অৰেশ্বদা পানবা বারকী তয়ালগুশ্বনি । - কৰিগা চাংদম্মৰিবনো ?

- (1) থকশি খাশি যাওদবা মীগা ।
- (2) অহল লমন্না হায়বা ইনবা অঙাংগা ।
- (3) মগুন য়াম্মা লৈবা অঙাংগা ।
- (4) লমহেনবা অঙাংগা ।

93. মীওইবনা অমগা অমগা তিন্নবগী পাঁশ্বে কৰিনা ওইবগে ?

- (1) থাজনবনা
- (2) নুংশিনবনা
- (3) বা-ঙাংনবনা
- (4) পুকচেল তিন্নবনা

94. মীওইবনা অমগা অমগা খংনরক্লিবসি কৰি মরমননো ?

- (1) থকশি খাশি থম্মরক্তবা ।
- (2) ব্যবহার লৈনরক্তবা ।
- (3) ইকায় খুম্বা লৈনরক্তবা ।
- (4) থাজক মাঙনরকপা ।

95. “ৰাঙাং শঙাং হায়বসি য়াম্মা মৰু ওই”

ৰাহৈ পরেশিদা

- (1) এডজেক্টিভ যাওদে
- (2) প্রোনাউন যাওদে
- (3) নাউন যাওদে
- (4) ভাৰ্ব যাওদে

96. ‘থোং নৌবা’ হায়বা কম্পাউন্ড বার্দসি

- (1) নাউনগা ভাৰ্বকা শেশ্বনি ।
- (2) নাউনগা নাউনগা শেশ্বনি ।
- (3) ভাৰ্বকা ভাৰ্বকা শেশ্বনি ।
- (4) ভাৰ্বকা নাউনগা শেশ্বনি ।

97. মখাগী ৰাহৈ পরেশিংসিদগী এডজেক্টিভ যাওবা

ৰাহৈ পরেংদু কৰম্বনো ?

- (1) ইবুংঙো লুক হারে ।
- (2) ইবুংঙো হায়বসি ফজবা মিস্কেনি ।
- (3) ইবুংঙো হায়বসি ফ'জৈ ।
- (4) ইবুংঙো লেঙথোকথ্বে ।

98. থকশি খাশি হায়বসি কৰিনো ?

- (1) মীগা মীগগী মরক্তা লৈনরিবা মরীদুনি ।
- (2) চংনরিবা লোনচং ব্যবহার অদুনি ।
- (3) উংনরিবা নুংশিনবা অদুনি ।
- (4) উংনরিবা ইকায় খুম্বা অদুনি ।

99. থকশি খাশি য়াওদবা মীৰু মীনা

- (1) শান্ননিংদে
- (2) ইকায় খুম্বে
- (3) তিন্ননিংদে
- (4) লোয়ননিংদে

পীৰিবা শৈৱেং অসি পুয়া পাৰগা মখাদা পীৰিবা ৰাহংশিং

অসিগী পাউখুম পীয়ু । ৰাহং (100-105)

শাৰবা কালেনগী নুংশাবু ঙ্গহনবা,

নুংঙাইবা উৰুমদো পোখাফম ওইনবা

পীৰিৰি উপালনা ঐখোয়গীদমত্তা ।

ওলাংথা মতমগী মৈশাবু নেমহনবা,

লিৰিবা মালংদো হকচাংবু তেকখংহনবা

পীৰিৰি উপালনা ঐখোয়গীদমত্তা ।

অহাওবা উইহেঁসু ফজবা মপানসু

ফংজৰি ঐখোয়না উপাল-হৈপালশিংদগী,

খৌজালবু হৈবনি নীংজগৈ মখোয়বু ।

100. ওলাংথা হায়বসিনা কৰস্থা মতমবু খঙহনবগে ?

- (1) নুংঙাইবা মতম
- (2) অশাবা ঋতুগী মতম
- (3) য়েৰ্নিং চোংলকপা মতম
- (4) নিংখমথাগী মতম

101. উপালশিংদগী ঐখোয়না কৰি ফংবগে ?

- (1) মৈ থানবা শীং
- (2) উৰুম ৰাৰুম
- (3) অহাওবা উইহেঁ ফজবা মপাল
- (4) অশাবা মৈশা

102. ওলাংথাগী মতমদা উপালনা ঐখোয়বু কৰি পীৰিবগে ?

- (1) নুংশিবা মনম হৈৰাং লৈৰাংগী
- (2) চোকথবুৰবা হকচাং তেকখংহল্লি ।
- (3) ওমচাৰুবা হেনগংহল্লি ।
- (4) অৰাবদা অৰাবা পী ।

103. পীৰিবা শৈৱেং অসি পাৰগা মীওইবনা উপালবু কৰি হায়না নিংবা য়াবগে ?

- (1) খৌজাল হৈবনি হায়না
- (2) মীনুংশি চাউবনি হায়না
- (3) মীওইবগী মতেং পাংবিবনি হায়না
- (4) নুংশি হৈতবনি হায়না

104. মথন্তা পীৰিবা শৈৱেং অসি পাৰগা 'বা' না
লোয়বা পৰেং কয়া যাওবগে ?

- (1) পৰেং অমা
- (2) পৰেং অনি
- (3) পৰেং অহম
- (4) পৰেং মৰী

105. শাৰবা নুংশাগী মৈশানা য়ৈৱক্লবা মতমদা
উপালনা ঐখোয়দা কৰি পীবগে ?

- (1) উৰুম পীদুনা ইংহল্লি।
- (2) অশাবা নুংশাগী মৈশা পী।
- (3) অইংবা নুংশিং পী।
- (4) কৰিমন্তা পীবিদে।

মখাদা পিৰিবা ৰাহংশিংসিগী ঝাইদগী চান্নবা পাউখুম
খল্লগা পিয়ু।

106. লোন খুদিংমকী মশাগী গ্রামাৰ লৈজৈ অমদি

- (1) বুলসু যাওই
- (2) স্টেচসু যাওই
- (3) সেন্টৰসু যাওই
- (4) ময়েকসু যাওই

107. লোন অহমগী ফোৰ্মুলাগী মতুং ইন্না অহমশুবা
লোনসি

- (1) লৈবাকসিদা লোইনা মাই
- (2) সংস্কৃতিখন্তানি
- (3) হিন্দি ঙাংবা অমসুং হিন্দি ঙাংদবা
স্টেটশিংদা খেইনৈ।
- (4) ফোৱেন লোন অমা হেত্তা যাই।

108. ওজা অমনা “নুপীমচা কল্লু নুপীমচা লাইৱিক
তমহনলু” পোস্টাৰ অমা পুৱক্লগা ক্লাসৰুমগী
ফকলাংদা থেংলি মহাক্লা মইহেৰোইশিংদা মদু
ফজনা য়েংলগা মদুগী মতাংদা পাৱাথাক মচা
অমা ইয়ু হায় মসিদা ওজানা শিজিন্নৰিবা পোস্টাৰ
সি

- (1) অশেংবা/অচুম্বা মচাকনি।
- (2) পুন্না যাওৱবা মচাকনি।
- (3) শিজিন্নবা যাবা মচাকনি।
- (4) কান্নদবা মচাকনি।

109. Fluency হায়বসি

- (1) ইবদা আশোইবা যাওদবনি।
- (2) গ্রামাৰ পথাপ ফজনা শিজিন্নবা অমদি
খংনবা হায়বা ঙম্বনি।
- (3) ৰাইপেৰেংশিং ফজনা হায়বনি।
- (4) ঙাংবা, পাবা অমদি ইবা ফজনা ঙম্বনি।

110. পাবদা বোতম-অপ এপ্রোচনা মিৎয়েং থমলিবসি

- a. খোনথোক
- b. সিলেবল
- c. ৰাইপেৰেং
- d. বাহৈ
- e. ময়েক

- (1) a d e b c
- (2) a b c d e
- (3) a e b d c
- (4) b c a e d

111. মখাগী শিংসিদগী কৰম্বনা লোন তম্বগী “Social interaction Theory” দা যুমফম ওইবগে ?

- (1) লোন তল্লীবশিংসি খরাহেন্না লুবা থাকী লোনগী মচাকশিংদা ঙাংল শকনহনবা তাঙাইফদে।
- (2) লোন তম্বসি language across curriculum দা মিৎয়েং থল্লগা তমগনি।
- (3) লোন তম্বসি মইহেৰোইশিংনা মতৌ তম্বা অমসুং মদু অমুক ঙাংনবা হোৎনবগী তানজা লৈরবা মতমদা তম্বী।
- (4) মইহেৰোইশিংনা খল্ল-নৈলবা অমদি ৰাহনথোকশিং খল্লবগী তানজা ফংবগী তাঙাইফদবা লৈ

112. সবক্ষিল অমা ওইনা হান্না হায়বাগা (Prediction) মরি লৈঙ্গরিবসি

- (1) দ্রাফতিংগনি।
- (2) শুপচিনবগনি (Summarising)।
- (3) নোত শেম্বগনি (Note making)।
- (4) পাবগনি।

113. মইহেৰোইশিংনা অফবা থবক ফংনবা তানজাদা লোন তম্বগী অপাম্বগি

- (1) মনুংগী ওইবনি।
- (2) মপানগী ওইবনি।
- (3) থবক্তা মপুং ওইবনি।
- (4) ইগোদা মপুং ওইবনি।

114. খাইদগী কাল্লবা লোন তম্বগী ক্লাসতা মইহেৰোইশিংদা পিবা তানজাসি

- (1) খল্লগা নশাগী ৰাখল পিবনি।
- (2) মতৌ তমবনি।
- (3) অমগা অমগা ৰা ঙাংননবা পিবনি।
- (4) অরানবশিং যামহন্দবনি।

115. ইনকুসিড ক্লাসকম অমদা তম্বীবদা ওজানা তৌগদবসি

- (1) হেন্না খংবা মইহেৰোইদা অশোনবা মইহেৰোইশিংদু য়েংশিনল হায়বনি।
- (2) মখল-মখা কয়গী তম্বীবগী মওং শিজিন্নদুনা মখোয়বু য়োকখংপিগদবনি।
- (3) মখোয়গী দমক্তা প্রীঙ্গিপলদা তোঙানবা ওজা হাপনবা হায়গদবনি।
- (4) স্কুলদা মখোয়না ইংনা-তপনা পুং তৰুক লৈহনবদা মতেং পাংগদবনি।

116. লোন হৈবাখংবদা মখাগী শিংসিদগী করস্বনা
স্বাইদগী মনু ওইবগে ?

- (1) চপচাবা খোনথোকা লোইননা পাবনি ।
- (2) লাইরিকী মনিংদা পিবা এক্সরসাইজশিংদু
ওঁরাইবনি ।
- (3) Accuracy অমসুং fluency লৈহনবনি ।
- (4) য়াম্মা হোংবা নত্রগা মখল য়াওদবা তস্বীবগী
মচাকশিং শিজিনবনি ।

117. তস্বীবা হৈবা ওজা অমনা

- (1) ওজানা ঙাংবগী মতমদ হেনগৎহনগদবনি ।
- (2) মইহেৰোইশিংগী ঙাংবগী মতম হেনগৎহন
গদবনি ।
- (3) মইহেৰোইশিংনা ঙাংবগী মতম
হস্থহনগদবনি ।
- (4) পুল্লপনা অমদি অনি পারগা তৌবা
থবকশিং হস্থহনগদবনি ।

118. প্রীন্ট রিচ (Print rich) ইনভাইরনমেন্টসি
_____ অমদি _____ মচাক নি ।

- (1) স্কুল, ক্লাসরুম
- (2) পাবা, ইশামক
- (3) ইবাপাবা থোকপা, লোন
- (4) ইশামক, মবুপশিং

119. মলতিলিগ্যালিজমসি লননি হায়রিবসি

- (1) লোন ময়াম তস্বনি ।
- (2) অঙাংগী লোন্দা রাইহে খুদিংগী রাইহে
মাম্বা পিবনি ।
- (3) অতোপ্লা লোন ঙাংবা হেনগৎহনবগী
(language across curriculum)
তস্বীবনি ।
- (4) থৌশিল (strategy) অমা ওইনা
মইহেৰোইগী লোন্দু শিজিনবনি ।

120. চাওবসি নখোয়গী ক্লাসতা উবা ওমদবা
মইহেৰোইনি । লৌনগী ওজা অমা ওইনা

- (1) ওঁরাইনবা বার্কশিত মখল মখা কয়াদা
ব্রাখল থমগনি ।
- (2) নংনা তস্বীবদা মখল-কয়গী অউবা
পোৎশিং শিজিন্নগনি ।
- (3) মখল-মখা কয়গী হকচাংগী লেং-ওংপা
শিজিন্নগনি ।
- (4) য়াম্মা শেংনা ঙাংলগা মরক-মরক্তা লেপ্পগা
অমদি হকচাংদা শোকহনলগা ফাওবা
মচাকশিং শিজিন্নগনি ।

কেন্দিদেতশিংনা **Manipuri Language-II**
লৌরবদি পাৰ্ট-V গী ৰাহং (121-150) ফাওবগী
পাউখুম পিনবা হোংনগদবনি ।

Candidates should attempt the questions
from **Part-V (Q.No. 121-150)**, if they
have opted **MANIPURI** as **LANGUAGE-II**
only.

Part – V / ভাগ – V
Language – II / ভাষা – II
MANIPURI / মণিপুৰী

কেদিয়েতশিংনা Language-II মণিপুৰী (Manipuri) লৌৰবদি পাৰ্ট-V (Part-V) দগী ৰাহং (121-150)
ফাওবগী ৰাহংশিংগী পাউখুম পিনবা হোৎনগদবনি ।

মখাদা পীৰিবা ৰাৱেং অসি মুন্না পাৱগা মখাদা পীৰিবা
ৰাহংশিং অসিগী চানবা পাউখুম পীয়ু । ৰাহং (121-
128)

খোঙ কাঙজৈ হায়বা অসি মৈতৈশিংনা য়ান্না
কুইৰবা মতমদগী শান্নবৰুবা মশান্না অমনি ।
লাইৰমলেন্দগী মীৱলেন্দা কাঙজৈ শান্নবা অসি
তমথৰকপা ওইনা মৈতৈশিংনা লৌনৰকই । খস্বা-
থোইবীগী মতমদসু ঐখোয়না খুহুক-খুনখা পানা অনী
কাঙজৈ শান্নখিবগী ৰাৱী লৈরি । খোঙনা চেন্দুনা খুৎনা
কাঙজৈ পায়দুনা কাঙফ্ৰম য়ৈদুনা শান্নবা অদুবু খোঙ-
কাঙজৈ হায়না খঙনৈ । শগোল মথন্তা তোংলগা থুন্তা
কাঙজৈ পায়দুনা কাঙফ্ৰম য়ৈদুনা শান্নবা অদুবুনা
শগোল-কাঙজৈ হায়না কৌনৈ । অকল-অখৌশিংনা
পাঙ্গল-লৌশিং চাং য়েৎননবা অমদি নুংঙাইনবা
শান্নবশিংগী মনুংদা মূৰ্কা, কাঙজৈ, চেঞ্জোং, মাঙজোং,
নুং হনবা, শূক হনবা, পৌ চিংনবা অসিনচিংবা অসি
মৈতৈশিংনা মতম য়ান্না কুইৰবগী মমাঙদগী তৌদুনা
লাল্লবনি । মৈতে খুলাইগী খুন খুন্দা লৈবা শাগৈগী
ওইৰবসু খুনগী ওইৰবসু উমং লাইশিংসি লৈবাক-নিংথৌ
পাল্লিঙৈগী মতমদা কৌনুংগী অমাইবা-অমাইবীনা
শীন্দুনা মতম নাইনা কুমগী ওইনা হৰাওনৈ । লাই
হৰাওবগী লাই-ৰোই নুমিত্তা খুন-খুন অদুগী অকল-
অখৌ ময়াম থোজুনা মূৰ্কা কাঙজৈ শান্নবা অসি

চৎনৰকই । মূৰ্কাদা থাইদগী অথোইবা নুপা অদু কুম
অমগী মকোক (যাত্ৰা) ওইৰবা হায়না ময়ান্না মনা পীনে ।
মৈতৈগী খোঙ-কাঙজৈগী মশান্না অসি ঐখোয় মৈতৈগী
তোও-তোপ্পা মওং অমনি । পৃথিবীগী কৰিগুস্তা মফমদা
মৈতৈগী খোঙ-কাঙজৈগুস্তা মশান্না অমত্তা লৈতে ।
হোকী হায়দুনা শান্নৰিবা মশান্না অসিগা খোঙ-
কাঙজৈগা য়ান্না খেন্নৈ ।

মীগী মীচঙ খায়বদা মীচঙ অমদা মী তৱেং
তৱেংনা মীচঙ অমা ওইবা অসি চৎনৰকই । কাং
শান্নবদসু মী তৱেংনা মীচঙ অমা ওই । খোঙ কাঙজৈ
শান্নবদসু মী তৱেং-তৱেংনা মীচঙ অমমম ওইনৈ । খুৎ
তৱেং অসি শান্নবা মতমদা লাস্বা পানৈ । লাস্বা
নাস্বোকপদি শান্নৰোই অমনা কাঙফ্ৰম মখুৎনা পায়দুনা
মথন্ততা চেনখুংগা পহুংফম লাল্লবদি পাঞ্জল অমা লৌই ।
মৰম অসিনা কাঙজৈ লাস্বা অনী অদু মপাঙ্গন্দা,
মখৌনাদা, হৈশিংবা মান্দবদা যাদে অমনা অমদগী হেক
হেনখিবদা হেল্লিবা শান্নৰোই অদু মথন্তনা পাঞ্জল
খোইননবগী মৰম ওই । খোঙ কাঙজৈগী শান্নৰোই
অমনা অতোপ্পা শান্নৰোই অমবু মখাঙদা শেংলিবা ফি
অদু পায়ৱগা ফাবা য়াই । শান্নৰোই অমনা কাঙফ্ৰম য়ৈগে
হায়না হাইগৎলকপা কাঙজৈ অদু শান্নৰোই অমনা মাগী
কাঙজৈনা খন্তোকপা নত্ৰগা লৌশিন্দুনা কাঙ ফ্ৰমদু
য়েহন্দবা য়াই ।

121. খোঙনা চেন্দুনা খুংনা কাঙজৈ পায়দুনা কাঙদ্রম
সৈদুনা শামবা মখল অদু কৰি কোঁই।

- (1) মূৰ্গা কাঙজৈ
- (2) খোং কাঙজৈ
- (3) শগোল কাঙজৈ
- (4) হোকী

124. পৃথবীগী লম পুম্মমজ্ঞা শামরিবা হোকী হায়বসিগা
খোঙ কাঙজৈগী মশাম অনি অসি মামবরা ?

- (1) খেন্নৈ
- (2) মাম্নৈ
- (3) হায়বা ঙমদে
- (4) খর খর মাম্নৈ

122. খুনগী লাই হরাওবগী লাইরোই নুমিত্তা কৰি
মশাম শামবা চৎনরকপগে ?

- (1) মূৰ্গা কাঙজৈ
- (2) শগোল লমজৈ
- (3) খোঙ কাঙজৈ
- (4) ফিবুল হাবী

125. খোঙ কাঙজৈ শামবদা মী কয়া কয়ানা মীচং
ওইনবগে ?

- (1) মী মঙা মঙানা
- (2) মী তৰুক তৰুকনা
- (3) মী তৰেং তৰেংনা
- (4) মী মাপল মাপলনা

123. মুৰ্গাদা খাইদগী মকোক ওইবা নুপা অদু কৰি
হায়না মীংখোল পীদুনা ইকায় খুল্লবগে ?

- (1) কেপ্তেন
- (2) লুচিংবা
- (3) মূৰ্গা যাত্রা
- (4) অখৌবা

126. খোঙ কাঙজৈগী শামরোই অমনা অতোপ্লা
শামরোই অমবু কয়না ফাবা যাবগে ?

- (1) মাংদা থৎতুনা ফাবা যাই।
- (2) মখাংদা শেংলিবা ফি অদু পায়রগা ফাবা
যাই।
- (3) তুংলোমদগী তামদুনা ফাবা যাই।
- (4) অমনা অমবু ফাবা যাদে।

127. 'শান্নরোই' ৰাহৈ অসিগী চান্নবা অৰ্থ মখাদা
পীৰিবা ৰাহৈশিং অসিদগী খল্লু

- (1) শান্নগদবা মী ।
- (2) শান্নবা যাওঁৰিবা মী ।
- (3) শান্নবা যাওঁগে খল্লিবা মী ।
- (4) শান্নববু য়েংলীবা মী ।

128. খোঙ কাঙজৈ অসি মৈতৈশিংনা কৰম্মা মতমদগী
শান্নৰক্লবনি হায়না লৌনবগে ?

- (1) লাই হাতক্ৰুগী ।
- (2) যান্না ঙল্লিঙৈ মতমদগী ।
- (3) নোংদা লাইৰেন পাখংবনী মতমদগী ।
- (4) কিয়াম্মা নিংখৌগী মতমদগী ।

মখাদা পীৰিবা ৰাৱেং অসি পুন্না পাৱগা মখাদা পীৰিবা
ৰাহংশিং অসিগী চান্নবা পাউখুম পীয়ু । ৰাহং (129-
135)

আশাগী -শুমহংনবগী পাঙ্গল অভকপগী
মশকনি । থাউমৈগী মশক ওইৰবা আশাগী মৃৎলি
মৃৎলিবা মঙাল অদু য়েংদুনা মীওইবনা অমম্মা সংসাৱগী
লম্বেন্দা চংনৰিবনি । আশানা নোকমি নোকমি তৌদুনা
মীওইবগী পুৰিং শুমহংনবদি সংসাৱ অসিদা মীওইবগী
অৱাবা অসি যান্না হেনগদবনি । নুংশা মৱন্তা লংফৈ
চংপশিংনা উনা অপূংবা উৰুমদা পোখাদুনা অৱাবা খৱদং

হহুবগুন্না সংসাৱদা হহং-হন্দা চংলিবা জীবশিংনা
আশাগী মৱুমদা পোখাদুনা অৱা-অনা খৱদং হহুৱিবনি ।
লায়ৱবনা থবং তংলবা অয়ুক চাৱগা নুংদাং চৱা হেল্লবা
ফদি-ফৱাতা শেংতুনা লৈৱিবা মী অসিসু মতম অমদা
নুংঙাইৱকখিগনি হায়না আশা তৌৱি-অনাবগী মৈচাক্ৰ ।
অহিঙ নুংখিল লাউ-খোংদুনতা লৈবা, শকদা উনশাতনা
কুপ্লবা অনাবা অসিসু মপাঙ্গল কল্লকখিগনি হায়না আশা
তৌৱি, মচা পোক্তুদুনা মচাগী নোক-খেবা কুন্মৈ উবা
ফংদ্রবা নুপা নুপী অসিসু মচা পোক্তুকখিগনি হায়না আশা
তৌৱি । আশা হায়বা অসি পান্দিগী অনৌবা য়েংলিঙগা
অম্মানি; অমুক্তং থদংগা মদু মৱা ফংনা মাঙখিদে,
অতোপ্পা ময়োল অমা ইনৌ নৌনা অমুক চোংলকই ।
অহানবগী ময়োল অদু অমুক্তং থদংলগা অদুম কংখিবা
থোৱবদি, নুংশিৱবা মচা মচা, অদুতা য়েংদুনা মীওইবনা
আশাগী লৈকোল কয়া কয়া শেম্মিৱা, অদুগুম্মা মচা
অদুনা শিখিবদা মপা মমাগী থৱায় হিংবা ঙল্লোইদবনি ।
আশাগী অনৌবা ময়োল চোংলকপগী মতুং ইন্না,
মতমগী ঙ্গচেন্দা অৱা অনংবা ৰাখলগী শৱক খৱদং
তাউখিবা মৱমনা মীওইবনা মতম কুইনা পুৰিং ৰাদুনা
লৈতে । অদুগুম্মা আশাগী মঙান্না শকুন্তলানা
মপুৰোইবনা হুন্দোক্লবী, চঙজফম লৈত্ৰবী ওইদুনসু,
উমংগী উখোঙ ৰাখোঙ নাক্তা লৈদুনা মথৱায় হিংবা
ঙমখি; চিত্তা দেবীনা মপুৰোইবা লৈত্ৰিঙৈদা হিদিঙ্গা
ললোনবনা ফাখিদুনসু কৱিগুম্মা মওং অমা ওইনা হিংবা
ঙমখি; সাবিত্ৰিনা শিৱবা মপুৰোইবক কোন্দুনা থমখি ।
শিদ্ৰিবমখে মীওইবগী আশানা অমুক কংবা নাইদে ।
শিবনা আশাগী ঙমখেনি ।

129. মীওইবা আশানা শুমহংলমদ্রবদি করম
তৌরমগনি ?

- (1) অকিবনা থল্লমগনি ।
- (2) য়েংথিনবা হেল্লমগনি ।
- (3) অরাবা য়ায়া হেল্লমগনি ।
- (4) নুংশিনবা হেল্লমগনি ।

130. সংসারদা হুং হন্দা চংলিবা জীব নম্ৰগা
মীওইবশিংনা কনাগী মরুমদা পোখাদুনা অৰা
অনা খরদং হুংনবগে ?

- (1) আশাগী মরুমদা পোখাদুনা
- (2) মমা মপাগী মরুমদা পোখাদুনা
- (3) উজাওগী মরুমদা পোখাদুনা
- (4) অমনা অমগী মতেং লৌনদুনা

131. লাইরবনা পং তংলবা মীওইবনা করি আশা
তৌদুনা হিংবগে ?

- (1) লেপুনা হোংনগনি ।
- (2) নোংমা নুংঙাইরকখিগনি ।
- (3) আশা অমত্তা তৌদে ।
- (4) অতোপ্পনা মতেং পাংবীরগা ।

132. মীওইবনা খল্লিবা আশা হায়বসি বারেংসিদা
করিগা চাংদল্লবগে ?

- (1) চফুগা উয়ানগা
- (2) লাইরবগী হিংনবা রাখলগা
- (3) মমানা মচাদা খনবগা
- (4) পান্ধীগী অনৌবা য়েংলিংগা

133. আশাগী ওমথে করিনা ওই ?

- (1) নুংঙাইবা ফংবনা
- (2) পস্থুং যৌবনা
- (3) শিবনা
- (4) ওমলৈ লৈতে

134. 'শকুন্তলা' ৰাইহে অসি ময়েক খায়দোকউ

- (1) শ + ক + উ + ন + ত + ল + আ
- (2) শ + ক + উ + ন + ত + লা
- (3) শ + কু + ত্ত + লা
- (4) শ + কু + ন + ত + অ + ল + আ

135. আশাদা অঙকপগী মশক অমা য়াওই । মদু
করিনো ?

- (1) মোমোন মিনোক
- (2) শুমহংনবগী পান্দল
- (3) অশাওবগী মশক
- (4) অফিবগী মশক

মখাদা পিৰিবা ৰাহংশিংসিগী ঋইদগী চান্ৰবা পাউখুম
খল্লগা পিয়ু।

136. লাইৰিকী পন্দুপ অমা লেইৰবা মতুংদা ওজানা
মহৈৰোইশিংদা নাওনগী মখলশিং (কমন নাওন
প্রোপৰ নাওন অমসুং এবষ্ট্ৰেক্ট নাওন)
পুথোকউ অদুগা পিৰিবা বোজতা ইয়ু হয়।
মসিগী মতস্বীসি

- (1) গ্রামাৰগী পথাপশিং চিনফা পুৰনি।
- (2) গ্রামাৰ তস্বীবনি।
- (3) গ্রামাৰ ট্ৰান্সলেসন মেথদনি।
- (4) যাওফমদা (context) গ্রামাৰ খংনবনি।

137. অঙাংশিংসি মশা খংদনা ৰা ঙাংবা হৌৰকই
মখাগী শিংসিদগী মদু কৰম্বনো?

- (1) মসি language learning নি।
- (2) মসি language acquisition নি।
- (3) অনিশুবা লোননি।
- (4) মসি linguistic competence নি।

138. ওজা অনা ওইবা নংনা মহৈৰোইশিংদা পাবগী
অপাশ্বসি কৰম্বা লৈহনদগে?

- (1) তমলিবা লাইৰিকতমক পাউ হয়বনি।
- (2) পন্দুপশিংদুগী শমলপা ইবশিংদু চিনফা পু
হয়বনি।
- (3) অঙাংশিংগী চহীগা চানবা মখোয়না
পামগদবা লাইৰিকশিং পাউ হয়বনি।
- (4) মখোয়গী মমালোন্দা লাইৰিকশিং
হন্দোক্ৰগা ৰাহংশিংগী পাউখুমশিংদু পাউ
হয়বনি।

139. মখাগীশিংসিদগী কৰম্বনা মহৈৰোইশিংনা লোন
তস্বগী থাক কয়াম খংলবগে য়েংবদা মতেং
ওইবগে?

- (1) অঙাংশিংদুদা হান্না ফাৰবা শৈৰেং অমা
মখুং মশা যাওৰগা শৈৰেংদু থিহনবনি।
- (2) পন্দুপতু মমালোন্দা হন্দোকহনবনি।
- (3) অঙাংশিংদুদা মখোয়গী ৰাখল্লোন অমসুং
মখোয়গী পুৰিংনা লৌশিনবা ওম্বশিংদু
মনিং তম্মা ফোংদোকহনবগী তানজা
পিৰনি।
- (4) অঙাংশিংদুদা শৈৰেংদুদা শিজিন্নিৰিবা
মফোংদোকশিংদু (poetic device)
পুথোকউ হয়বনি।

140. তোপিক অমদগী ফংলকপা ৰাখল লৌশিংদা
য়ুমফম ওইৰগা মহৈৰোইশিংদা মখোয়না তাম্বা
পাসেজ অমগী ৰাহনথোক, ৰাইপেৰেং,
ফ্ৰেজেজ অমদি ৰাইশিং পুথোকউ হয়। মসুম
হায়না পুথোকপসি—

- (1) বোতম অপ সবক্ষিলনি।
- (2) তোপ দাউন সবক্ষিলনি।
- (3) হোল লেঙ্গ্যাজ এপ্রোচনি।
- (4) পুম্মক যাওবা এপ্রোচনি।

141. মখাগীশিংসিদগী করম্বনা মইহেৰোইশিংগী লোন তম্বা হেনগংহনবগী অফ ফঙগী ৰাখল পিবদা খাইদগী কানবসি করম্বনো ?

- (1) ওজানা খুদক্তা মইহেৰোইশিংগী অৱাম্বশিংদু হায়বীগদবনি ।
- (2) ওজানা লোন শিজিম্বদা য়াম্মা ৰাবা মইহেৰোইশিংদমক অফ ফঙা হায়বী গদবনি ।
- (3) ওজানা error analysis তৌৱগা অৱানবশিং চুমথোৰুবা পোৱম পুথোক্ৰদবনি । মসিদা মমালোনা মৱম ওইৱগা লানবশিংদু য়াওহনলোইদবনি ।
- (4) ওজানা মইহেৰোইশিংগী অৱানবশিংদু হায়ৰোইদবনি মৱমদি মইহেৰোইশিংদুনা মখোয়গী অৱানবা হায়বদু পামদবা য়াই খনবদগীনি ।

142. তম্বিবা লাইৱিক্তগী হেন্না তম্বসি

- (1) তম্বিবা লাইৱিক্তগী খৱা হেন্না থাক ৰাংনা তম্বনি ।
- (2) তম্বিবা লাইৱিক্তগী মথক্তা অহেনবা মচাক পিবনি ।
- (3) তম্বিবা লাইৱিক্তু মপুং ফানা তম্বগী দৱকাৱ লৈন্তে ।
- (4) তম্বিবা লাইৱিক্তী থাকসি মইহেৰোইশিংনা খংবগী ৰাংমদনি ।

143. ওজানা লোনগী পন্দুপ অমা তম্বীবদা মহাৰু সাইল অমসুং সোসিয়েল সাইলকী পাৱাশিং শিজিম্মে অদুগা মদু পাউ হায় মৱমদি মখোয়শিংদু লোনগী পন্দুপতুগা মৱি লৈনৈ । মসিগী মতম্বীসি

- (1) ইন্টাৱ দিসিপ্লিনৱিনি ।
- (2) লেক্সাজ এক্ৰেস কৱিক্যলমনি ।
- (3) প্লুৱালিসতিক লেক্সাজ টিচিংনি ।
- (4) সবজেক্ত লেক্সাজ টিচিংনি ।

144. লোন ঙাংবগী হৈশিংবসি হেনগংহনগে হায়ৱবদি মইহেৰোইশিংনা

- (1) খংবদা ৰাবা অৱুবা লাইৱিকশিং পাগদবনি ।
- (2) ওজানা হায়বা খোনথোক অচুম্বশিং তাগদবনি ।
- (3) লোন্দু ঙাংনবা মফমদা ৰা ঙাংনগদবনি ।
- (4) ঙাংবদা অৱানবা লোইনমক য়াওহনলো ইদবনি ।

145. থামাৱ তম্বনা মইহেৰোইশিংদা হেনগংহনলিবসি

- (1) ইবা পাবনি ।
- (2) চপচানা ঙাংবনি ।
- (3) ইবা, পাবা ঙাংবনি ।
- (4) ৰাইহেংশিং খংবনি ।

146. ওজানা মইহেৰোইশিংদা মখোয় মখোয়গা থংননা
ফন্মিন্নিৰিবা মমাম্বশিংদুদা নোং তাবা নুমীং
অমদা মখোয়না থেংনখিবা ৰাৱি অমা লিয়ু হায় ।
মসিগী কান্নবসি –

- (1) মখোয়না ৰাৱি লিৰিঙৈদা ক্লাসতু
লাংনবনি ।
- (2) মখোয়গী ৰাখলশিং ফোংদোকপা হেনা
ঙমহনবনি ।
- (3) ক্লাসতা দিসিপ্লিন লৈভনবনি ।
- (4) অতম্বা লাইৱিকশিং পাৱকপগী
নুংঙাইওবদু লৌথোকপনি ।

147. ইবগী মথং মনাও য়াওৱিবসি –

- a. ইদিত তৌবা
 - b. ব্ৰেনস্টোমিং
 - c. ৰিভাইস তৌবা
 - d. দ্ৰাফ্ট তৌবা
- (1) a b c d
 - (2) b c a d
 - (3) a d c b
 - (4) b d c a

148. লোনগী ওজা অমনা মইহেৰোইশিংদা মখোয়না
খাইদগী পাম্বা পোং মঙা মখোয়গী
পোৰ্টফোলিওদা ইয়ু অদুগা অতৈনা লৌথোকউ
হায় । অদুদগী মহাৰুগা মখোয়না খল্লিবা
পোংশিংদু কৰিগী খল্লিবনো হায়মু হায় । মসিগী
ৰাখল্লোনসি

- (1) পিয়ৱ (peer) এসেসমেন্টনি ।
- (2) ইশাগী (self) এসেসমেন্টনি ।
- (3) ওজানা তৌবা এসেসমেন্টনি ।
- (4) সুপচিল্লগা য়েংবনি ।

149. প্ৰাইমাৱিগী থাক্তা লোন তম্বদা মখাগী শিংসিদগী
কৰম্বনা খাইদগী মৰুওইবগে ?

- (1) অঙাংগী লাইৱিকশিং
- (2) পাওচে
- (3) কম্প্যুটাৰ
- (4) ক্লাসতা থম্বা ইচম চম্বা অঙাংদা তম্বীনৰা
পোংশিং

150. মখাগী শিংসিদগী মইহেৰোইশিংদা ঙাংবা ঙম্ববগী
হৈশিংবা হেনগংহনবদা খাইদগী মৰু ওইদবদু
কৰম্বনো ?

- (1) পোং অমা তাকপা
- (2) মশাগী বাহৈদা ৰাৱি লিবা
- (3) ওজানা ৰাৱি লিৰবা মতুংদা অমুক ৰাৱিদু
লিবা
- (4) ৰাথোক অমা লিবা

SPACE FOR ROUGH WORK

মখাদা পীৰিবা নীতি-নীয়মশিং (instruction) অসি য়ান্না চেকশিন্না পাউ :

1. মখাদা পীৰিবা ব্ৰাহ্মশিংশি পাউখুম পীৰিঙৈগী মমাংদা চেকশিন্না পাগনি । মতুংদা চৈস্ত বুকলেট তা যাওরিবলি অদুগী পাউখুম পীগনি ।
2. OMR অন্সৰ শীট কী অনীশুবা নাকন্দা ব্ৰাহ্ম খুদিংমক্কী পীৰিবা কলম (column) মরিদুগী মনুংদা শুপ্পগী অচুয়নি খল্লবা মফম অদুখক্তদা অমুবা / হীগোক মচু বোর পোইন্ট পেন্‌না ময়েক শেংনা মাৰ্ক (mark) তৌগদবনি । অতোপ্পা মফম অমদা অনীশুনা মাৰ্ক তৌবা য়াদে ।
3. কেন্দিদেট শিংনা অন্সৰ শীট তু থুপচিনবা, থেকচিনবন চিংবগী মওং অমত্তা তৌবা য়াদে । অন্সৰ শীট তা রোল নম্বৰ ইনবগীদমক্তা থমলিবা মফম অদুখক্তদা নশাগী রোল নম্বৰ ইগদবনি । অতোপ্পা মফম অমত্তদা ইশিনবা, য়েকশিনবা তৌবা য়াদে ।
4. টেষ্ট বুকলেট (কেইসন পেপৰ) অমসুং অন্সৰশীট অদু য়ান্না চেকশিনগদবনি, কৰিগুস্বা মরম অমত্তদসু (শুপ্পগী টেষ্ট বুকলেট অমদি অন্সৰ শীট কী নম্বৰ মান্নরমদবদকী শিন্দোকপা নত্তনা) অনীদু শিন্দোক-শিজ্জিন তৌবা য়ারোই ।
5. কেন্দিদেট শিংনা টেষ্ট বুকলেট অমদি অন্সৰ শীট কী Code অমসুং নম্বৰ অদু (Attendance Sheet) তা ময়েক শেংনা চুস্বা ইগদবনি ।
6. OMR পাউখুমচে অদু মেচিন্না পাগনি এডমিত কদিতা পিখিবা ইনফোরমেসন অদুগা খেল্লবা লৈহল্লোইদবনি । অদুনা ইনফোরমেসন অদু মপুং ফাদনা থমলমলোইদবনি ।
7. কেন্দিদেট শিংনা পৰিক্ষা হোল/room দা মশাগী Admit Card নত্তনা কৰিগুস্বা মখলগী লাইরিক, অনস্বা চে-চাং, পেজৰ, মোবাইল ফোন, ইলেকট্রোনিক্স ডিভাইস নচিংবা পোং অমত্তা পুশিনবা য়াদে ।
8. মোবাইল ফোনশিং, ই-পাও ফাওদোকৰা খুংলাইশিং (সুইচ ওফ তৌরগফাওবা), অতোপ্পা পাশ্বেশিং পৰিক্ষা হোল মনুংদা পুরকপা য়াদে । বারোলশিং অসি ইন্দ্ৰবদি নত্তবা পাশ্বে শিজ্জিনে হায়দুনা পৰিক্ষাদকী তাস্বোকপা য়াওনা এক্সন লৌখংকনি ।
9. ইনভিজিলেটর না হংলকপগা কেন্দিদেট শিংনা মশা-মশাগী Admit Card পুথোক্কদবনি ।
10. কেন্দিদেট অমত্তনা সুপৰিনটেন্ডেন্ট নত্রগা ইনভিজিলেটরগী অয়াবা যাওদন মশাগী ফমফম থাদোকপা য়াদে ।
11. কেন্দিদেট শিংনা মশাগী অন্সৰ শীট তু ইনভিজিলেটর দা পীৰমদনা অমদি এটেদেন্স শীট তা অনীরক হন্না sign তৌরমদনা পৰিক্ষা হোল থাদোকপা য়ারোই । মশাগী অন্সৰ শীট তু পীৰল্লবসু এটেদেন্স শীট তা অনীরক হন্না sign তৌরমদবা কেন্দিদেট শিংদি unfair means কী case ওইনা লৌগনি ।
12. পৰিক্ষা হোল মনুংদা ইলেক্ট্রনিক/মেন্যুল কালকুলেটর শীজিন্নবা য়াদে ।
13. কেন্দিদেট শিংনা পৰিক্ষা হোল মনুংদা পৰিক্ষা থাৰিঙেদা বোর্ডকী Rules and Regulations ঙাক্লা চংকদবনি । Unfair means নচিংবা থোকহল্লিঙদবা থৌদোকশিং থোকলকপদা বোর্ডকী Rules and Regulations কী মতুংইন্না বারেপ লৌগনি ।
14. টেষ্ট বুকলেট নত্রগা অন্সৰ শীট কী কৰিগুস্বা মফম অমত্তদা শেগায়-তুগায়বনচিংবা তৌবা য়ারোই ।
15. পৰীক্ষা হেক লাইবগা কেন্দিদেট শিংনা মাগী-মাগী অন্সৰ শীট তু পৰিক্ষা হোলদুদা লৈরিবা ইনভিজিলেটর দুদা খুংশিন্নরল্লগা মশা-মশাগী টেষ্ট বুকলেট তু পুরগা থোকখিগদবনি ।

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें : 1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें । 2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह काले/नीले बॉल पॉइंट पेन से भरें । एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है । 3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ । परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें । 4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी । 5. परीक्षा पुस्तिका / उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाज़िरी-पत्र में लिखें । 6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी । इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए । 7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है । 8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्वीच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए । इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और उनके विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित । 9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ । 10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें । 11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं हाज़िरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे । यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाज़िरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा । परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान हाज़िरी-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ । 12. इलेक्ट्रॉनिक / हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है । 13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं । अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा । 14. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें । 15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल / कक्ष छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र कक्ष-निरीक्षक को अवश्य सौंप दें । परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं ।	READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY: 1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions. 2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with Black/Blue Ball Point Pen on Side-2 of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed. 3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet. 4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided. 5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet / Answer Sheet in the Attendance Sheet. 6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card. 7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/ room. 8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/ rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against them including cancellation of examination. 9. Each candidate must show on demand his / her Admit Card to the Invigilator. 10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat. 11. The candidates should not leave the Examination Hall/ Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet. 12. Use of Electronic / Manual Calculator is prohibited. 13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board. 14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances. 15. On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.
--	--